

Szimbolikus cselekedetek

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: IMózes 4:3-7; 4Mózes 21:1-9; Ézsaiás 29:16;
Jeremiás 13:1-11; 19; Róma 9:18-21; Zsidók 5:14

„Nincsen-e hatalma a fazekasnak az agyagon, hogy ugyanabból az agyagból az egyik edényt nemes célra, a másikat pedig közönségesre formálja” (Róm 9:21, RÚF)?

A Biblia tanulmányozói tudják, hogy a Szentírás tele van szimbólumokkal, amelyek különféle fogalmakat és gondolatokat közvetítenek. A földi szentélyszolgálat a megváltási terv szimbolikus előképe volt. „A zsidó üdvrend jelentőségét még mindig nem értjük teljesen. Rítusai és szimbólumai hatalmas és mélységes igazságokat vetítenek előre. Titkaihoz az evangélium a kulcs. Igazságaiba a megváltás tervének ismerete nyomán kapunk bepillantást” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*. Budapest, 2010, Advent Kiadó, 86. o.). Az Úr szimbólumokat használt az igazság közvetítésére, mint például a földi szentély vagy a prófétai könyvek (Dániel 2., 7., 8. fejezetei és *A jelenések könyve*) szimbólumai. Jézus önmaga is felhasználta a szimbólumokat, hogy mély igazságokat magyarázzon el, ilyenek voltak a példázatai és a tanításai.

Jeremiás könyve gazdag a szimbólumokban. Ezen a héten néhány szimbólumot fogunk megvizsgálni, hogy melyek voltak ezek, mit jelentettek, továbbá milyen tanulságokat vonhatunk le belőlük a magunk számára.

SZIMBÓLUMOKBAN REJLŐ IGAZSÁG

A Szentírás kifejezetten gazdag szimbólumrendszerrel rendelkezik. Ezek kapcsolódnak egymáshoz, és legtöbb esetben jelentős igazságokat képviselnek, túlmutatnak önmagukon.

Olvasd el 1Móz 4:3-7 verseit! Mit jelképez a két különböző áldozat?

Már a Biblia elején láthatjuk a különbséget aközött, hogy valaki a saját erejéből kísérel meg elérni a mennyet (Kain áldozata), vagy megéri, hogy a megváltás csak a megfeszített Megváltó érdemei által érhető el (Ábel áldozata).

Olvasd el 4Móz 21:4-9 verseit! Mit jelképezett a póznára feltűzött rézkigyó (lásd még Jn 12:32)?

„A feltekintés hitüket jelentette. Azért éltek, mert elhitték Isten szavát, és bíztak abban az eszközben, amelyet Isten a gyógyulásukra rendelt” (E. G. White: *Patriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 399. o.).

Az egész Ószövetségben a megváltási terv legrészletesebb kinyilatkoztatási formája a földi szentély szolgálata volt. Hogy mennyit értettek meg az izraeliták az áldozati szokások jelentőségéből, az évezredek óta kérdéses. Az viszont kétségtelen, hogy sokan megragadták az így tanított legfontosabb igazságokat: a helyettesítő áldozatot, azt a gondolatot, hogy a bűneink bocsánatáért valaki másnak kellett meghalnia helyettünk (1Kor 5:7).

Valójában a szentély szolgálatán keresztül nemcsak Jézus halálának szimbólumát láthatjuk, hanem mennyei főpapi szolgálatáét, az advent előtti ítéletét és végül az idők végén a bűn eltörlését is.

Isten üzent-e számodra valamikor a szimbólumokon keresztül? Melyik bibliai szimbólum áll hozzád a legközelebb, amely Isten kegyelméből és a reménységből fakad?

A FAZEKAS ÉS AZ AGYAG

Milyen fontos igazságokat és szimbólumokat érthetünk meg ezekből a versekből?

Jer 18:1-10 _____

Ézs 29:16 _____

Ézs 45:9 _____

Ézs 64:8 _____

Róm 9:18-21 _____

Jeremiást elgyengítette a nép vaksága és állandó ellenállása, ezért fel akarta adni. Érdemes-e ezért a népért fáradni és küzdeni? Néha azt érezte, hogy a válasz „nem”. Miközben figyelte a fazekas kezét, már a Teremtő műhelyitkait látta, annak a képét, szimbólumát, hogyan formálja az Úr az agyagot, az embert.

Isten teljes hatalommal rendelkezett akkor Izrael felett csakúgy, mint ma a világ felett. Bármennyire reménytelennek is tűnhetett a helyzet Jeremiás szemszögéből, a fazekas munkájában a próféta szimbolikusan Isten gondviselését és cselekedetét látta a történelem kereteiben. Isten cselekvési szabadságát Izrael nem befolyásolhatja. Ahogyan a fazekas forgatja a korongot és alakítja a puha agyagot, Isten hasonlóan irányítja a történelmet és formálja népét. Ő az abszolút hatalom és tekintély forrása, majd végül győzni fog, a jelenlegi látszat ellenére.

Évszázadokkal Jeremiás után Pál apostol is megragadja ezt az ószövetségi képet, és folytatja a Római levél 9. fejezetében, mivel alapvetően ugyanazt akarja megtanítani, amit Isten közölt Jeremiással annak idején. Mintha Pál szándékosan utalna is Jer 18:6-ra Róm 9:21 versében.

A szabad emberi döntések, választások és az ezzel való visszaélések ellenére bizzunk a szerető és önfeláldozó Istenben, mert az Ő szeretete nyilvánult meg a kereszten! A gonosz nem fog győzni, Isten és az Ő szeretete diadalmaskodik. Milyen csodás reménységünk van!

Éreztük-e már személyesen azt, hogy Teremtőnk kezében olyanok vagyunk, mint az agyag? Tapasztaltuk-e már, hogy a helyi gyülekezetünk is agyag Isten formáló kezében? Az agyagnak nem fáj a fazekas formálása, azonban nekünk igen. Vajon miért fáj az, amikor Isten más embereken keresztül formál bennünket?

EGY NEMZET HANYATLÁSA

„Azért, mert elhagytak engem, és idegenné tették e helyet, és idegen isteneknek áldoztak benne, akiket sem ők nem ismertek, sem atyáik, sem Júda királyai, és eltöltötték e helyet ártatlan vérrrel” (Jer 19:4).

Ebben a versben találunk néhány példát azokra a gonoszságokra, amelyek Júdat hanyatlásba vitték. Az Úr elhagyása, idegen isteneknek bemutatott ilatáldozat és ártatlan vér kiontása mellett „idegenné tették a helyet”. A héber kifejezés itt azt jelenti, hogy „idegenné tenni”, „fúrcsává tenni” vagy „profánná tenni”. Az, hogy „ez a hely” maga a templom volt-e vagy Jeruzsálem városa, a szövegből nem derül ki. Lényeges, hogy a népnek szentnek és elkülönültnek kellett lennie Isten számára (2Móz 19:5-6), másnak és különbözőnek a többi nemzettől, akik körülöttük éltek, de nem ez történt. Elveszítették egyedi karakterüket és különlegességüket, ami a világ tanúivá tette volna őket. Környezetükhöz váltak hasonlónak, olyanokká lettek, mint a pogányok.

Milyen tanulságokat vonhatunk le?

„És magaslatokat építenek a Baálnak, hogy megégessék fiaikat a tűzben, égőáldozatul a Baálnak, amit én nem parancsoltam, sem nem rendeltem, és amire nem is gondoltam” (Jer 19:5).

Bár az emberáldozat fogalma ismert volt az ókori világban, ez Isten előtt utálatos, ezért Izrael népének megtiltotta a gyakorlását (5Móz 18:10). Az „eszedbe se jusson” kifejezés a héberben így hangzik: „szívedben fel se merüljön.” A nyelvi sajátosság azt fejezte ki, hogy Istentől mennyire idegen az ilyen cselekedet. Ha mi, bűntől megkeményedett, elbukott lények ennyire irtózatossá válunk, akkor milyen lehet ez a szent Istennek?

Az idők során azonban a romlás és a helyi szokások annyira megfertőzték Isten népét, hogy erkölcsi hanyatlásuk ilyen iszonytató szertartásokba vitte őket. Fontos tanulság rejlik ebben számunkra, hiszen képes annyira elvakítani minket az uralkodó kultúra, hogy részt veszünk olyan dolgokban, amelyeket sosem követnénk, ha Istennel élő kapcsolatban lennénk, hanem iszonyodva elfordulnánk azoktól (Zsid 5:14).

A CSERÉPKORSÓ TÖRTÉNETE

Az előző napi gondolatban láttuk, hogy a nemzet mély hitehagyásba esett. Isten ekkor felhasználta Jeremiást, hogy szimbolikus cselekedetet hajtson végre, ami segíthet a népnek ráébredni arra a veszélyre, ami hamarosan bekövetkezik rájuk.

Olvasd el Jer 19:1-15 verseit! Mit kellett Jeremiásnak tennie és mit jelentett ez?

Jeremiásnak ismét el kellett mennie a fazekashoz és egy cserépkorsót kellett vásárolnia. Isten fontosnak látta, hogy tanúk is jelen legyenek. A szemtanúk a nép választott vénei és a papok közül kerültek ki (Jer 19:1).

Jeremiás nem tett semmi olyat, amiről a vezetők nem tudhattak volna. Sőt a prófétai cselekedetének címzettjei azok voltak, akik felelősséget hordoztak az országért. Jeremiás ezeknél az embereknél kívánta a változást előidézni. A fazekasok kapujánál (Jer 19:2) kellett Jeremiásnak az edényt összetörnie, ahol a fazekasok a kapu mellé dobták az égetés során használhatatlanná vált agyagkorsókat. Ezért a szakasz üzenete nyomatékosná vált. Mire jó egy összetört cserépkorsó? Ha csupán megrepedt, még mindig használható, sérülten is. Jeremiás azonban nemcsak megrepszteni akarta, hanem össze akarta zúzni, teljesen használhatatlanná téve azt. A cselekedete és a szavai után nehéz elképzelni, hogy az emberek nem fogták volna fel az intést. Megérteni a figyelemztetést és helyesen cselekedni, két különböző dolog.

A szimbolikus cselekedet vége még rémisztőbb! Ki javíthatja meg az összetört cserépkorsót? Bár az Úr reményt adott a népnek, de ha nem térnek meg, akkor Júda törzse gyermekeivel együtt a végzet felé rohan. Az utcákat utálatossággal és bűnös tettekkel töltötték meg, azonban hamarosan holttesteikkel fedik el azokat. Gonoszságuk mélysége akkor érthető meg teljesen, ha összehasonlítjuk azzal a romlottsággal, amelynek következményeit el kell szenvedniük.

Gondolj valamire, ami menthetetlenül tönkrement! Milyen célból készült eredetileg és mi tette használhatatlanná? Mennyire óvatosnak kell lennünk, hogy ez ne történjen meg velünk!

november 5.

A LENÖV

Mit kellett tennie Jeremiásnak az Úr parancsa szerint, és mit tanított ezzel az Úr (Jer 13:1-11)?

Ez a szimbolikus cselekedet okozott némi nehézséget a magyarázóknak. Hiszen az Eufrátesz folyó (a héberek általában így magyarázták, de nem szükségképpen ez az egyetlen magyarázat) Jeruzsálemtől több száz kilométerre található. Ezsdrásnak négy hónapra volt szüksége, hogy megtegye egy irányba az utat (Ezsd 7:9). Jeremiásnak pedig négyszer kellett ezt a távolságot megtennie. Azért, hogy Jeremiás megértse az üzenetet, és hitelesen tudja elmondani népének, Isten nagy útra készítette a prófétát. Más tudósok azonban ettől eltérő földrajzi helyek mellett érvelnek. Megint mások szerint viszont Jeremiásnak azért kellett kétszer is megtennie oda-vissza az utat, hogy bemutassa, milyen messzire elviszik majd Izrael népét. Sőt majd a hetven éves fogság utáni hazatérés örömét is megértette, amikor a hosszú útról hazatért Izraelbe.

A lenöv persze mindenképpen Jeruzsálemet szimbolizálja, a templommal együtt, ami az elhívás idején tiszta és makulátlan volt. Az övet viselő férfi maga Isten. Ez többek között azt is mutatja, hogy milyen szorosan kötődött Isten a népéhez. Néhány kommentátor fontosnak tartja, hogy az öv lenből volt, abból az anyagból, amiből a papi öltözet is készült (3Móz 16:4), hiszen Júda a papok népe volt (2Móz 19:6).

Júda és Jeruzsálem a templommal együtt Isten büszkesége, az öve kellett legyen, ugyanis az Úr szövetséget kötött vele (5Móz 26:17). Amíg Isten viselte az övét - Júdát -, addig büszke is volt rá. Azonban ez az öv használhatatlanná vált, mivel megromlott és gazdájának nem tiszteletet, hanem már szégyent jelentett. Ezért Isten leveti az övet, vagyis Júdát. Mi volt Júda bűne? Büszkeség, gőg, hitbéli elbizakodottság. Az ilyen torz jellemtulajdonságok ma is kiváltják Isten nemtetszését.

Olvasd el Jer 13:11 versét és vedd össze 5Móz 4:5-8 verseivel! Hogyan mutatják be e versek mindazt, ami a néppel történt? Mit mondanak el számunkra is?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Fontos kérdést vet fel a fazekas és az agyag jelképe, különösen a Római levél 9. fejezetében: Miként értjük meg Isten tetteit? Tulajdonképpen sokszor nem értjük. Ezen nem kellene meglepődnünk. Olvasd el Ézs 55:8 versét! Emberként korlátokkal élünk és nem tudunk sok mindent, például nagyon keveset ismerünk Isten útjaiból.

Az emberi tudás korlátait leginkább az „önmagára utaló problémával” fejezzük ki. Nézzük meg ezt a mondatot: „A sevillai borbély mindenkit megborotvál, aki nem maga borotválkozik.” A sevillai borbély magát borotválja? Ha ő saját magát borotválja, akkor ezt nem teheti meg, mert a többieket borotválja, akik nem *magukat* borotválják. Ha azonban nem borotválja saját magát, akkor meg kell borotválkoznia, ugyanazon ok miatt, amiért mindenki mást is borotvál. A válasz olyan ellentmondásos helyzetet teremt, ami rámutat korlátozott mivoltunkra. Ha ennek az érvelésnek ekkora jelentőséget tulajdonítunk, mennyivel többet kellene foglalkoznunk azzal, hogy Isten mit cselekszik értünk és világunkért? A kereszti tanításával rendelkezünk, ami elégséges okot ad arra, hogy bízunk benne és szeretetében, még akkor is, ha a dolgok számunkra értelmetlennek tűnnek.

„Sok embert a bűn eredete és oka nagyon elbizonytalanít. Látják a gonoszság munkáját és rettenetes következményeit: a szenvedést, a pusztulást, és azt kérdezik, miként lehetséges mindez annak a Lénynek az uralma alatt, akinek a bölcsessége, hatalma és szeretete végtelen. Ez olyan titok, amelyre nem találnak magyarázatot. Bizonytalanságuk és kételkedésük vakká teszi őket, és nem veszik észre az Isten Igéjében világosan kinyilatkoztatott és az üdvösség szempontjából nélkülözhetetlen igazságokat” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*. Budapest, 1991, Advent Kiadó, 438. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Isten szuverenitása mit mutat be a bűnnel való harccal kapcsolatban? A nagy küzdelem forgatókönyve segít megérteni a nehéz kérdéseket?
2. Milyen más jelképeket találsz még a Bibliában? Miért használ Isten szimbólumokat? Milyen előnyökkel jár a szimbólumok megértése?

REMÉNYIK SÁNDOR: ŐSZI HARMAT

Ó, jó a taps -
És jólesik az ünnepeltetés -
Mégis, Uram, vedd el a tömeget,
Mert nekem ez a sok: kevés.

Csilláros termek és tükrös káprázat -
Fáraszt - jobb nekem, Uram, az alázat -
S ahol szegődnek némán a nyomomba
Csendes Testvérek: jobb a katakomba.

S a verseimnek egy jó szél elég -
És elég egy meleg tekintet,
S egy mélabús és megértő mosoly -
Mely, mint az aranyharmat reám pergett.
Ó, Uram, nem kell az ünnepeltetés,
És nem kellene a csilláros termek.